

Domstolsprotokollet i brottmål 238 Larsson mot Larsson i Rådhusrättens tredje avdelning år 1880 renskrivet:

[Mål] N:o 238
Larsson / Larsson

1880 den 16 september.

Närvarand: v. Ordf. Herr Rådm och Rid Arwidsson;
Stadsnotarin: Petersson;
o. Notarien Sommarin.

S.D. Till denna dag hade Arbetskarlen Lars Larssons hustru Anna Larsson, född Andersson, erhållit stämning å sin bemälda man på grund af en hit ingifven så lydande ansökning:
”Tit. Som min man etc, - Bil. A.

Vid upprop af målet tillstädes kommo begge parterna personligen; och sedan stämmingsansökan blifvit uppläst, uppgaf Kdn [käranden] till utveckling af käromålet, att sedan makarne Larsson år 1867 inom härvarande Adolf Fredriks församling blifvit sammanvigde, de begifvit sig härifrån staden och uppehållit sig i olika orter inom riket tills de år 1875 hit återvändt och samma år härifrån afrest till Gefle; att till följd af mannens lättsinne och begifvenhet på starka drycker äktenskapet redan från början varit mindre lyckligt; att efter ankomsten till sistnämnda stad Sdn [Svaranden] drifvit Kdn [Käranden] ifrån sig, med anledning hvaraf Kdn återvändt hit till staden; att mannen der efter icke låtit sig afhöra förr än han för ungefär 8 veckor sedan infunnit sig i Kdns bostad i huset N:o 43 vid Nytorget; att Kdn med kännedom om mannens lättsinne ej velat tillåta honom att vistas hos sig; att Kdn icke sedan år 1875 af Sdn [Svaranden] erhållit något bidrag till sitt underhåll; att Sdn under sin vistelse i Norrland gjort bekantskap med en qvinna, som medföljt honom till Stockholm, der han i huset N:o 45 Tullportsgatan å Södermalm med henne sammanbodde och med henne hade köttsligt umgänge; att Kdn, som genast efter Sdns ankomst hit till staden fått kännedom Svdns förhållande till nämnda qvinna, icke efter Sdns ankomst hit med honom haft sängelag; att hustrun för närvarande vore kyrkoskrifven inom Katarina församling här i staden; hvar emot Sdn icke vore härstädes kyrkoskrifven; samt att makarne ej egde något barn i äktenskapet; och ingaf Kdn härjemte ett för makarne utfärdadt prestbetyg af följande lydelse: N:o 50 Flyttningsbevis etc Bil. B.

Svaranden förnekade att han, på sätt Kdn uppgifvit, vore lättsinnig och begifven på dryckenskap; och uppgaf att sedan, såsom ofvan sägs, makarne kommit till Gefle, Kdn rymt från Sdn, utan att Sdn, såsom Kdn uppgifvit, drifvit henne ifrån sig; att Sdn icke för än då han för omkring 8 veckor sedan ankommit till staden fått kännedom om Kdn vistades härstädes; att då Sdn efter sin ankomst hit uppsökt Kdn i hennes ofvannämnda bostad för att fortsätta äktenskapet, Kdn ej tillåtit Sdn att vistas hos sig; att under den tid Sdn lefvat skiljd från sin hustru en Ogift qvinna vid namn Johanna Andersdotter vistats hos honom och skött hans hushåll; att bemälda Andersdotter äfven nu med honom sammanbodde i hans ofvannämnda bostad; att han väl i Norrland men icke här i staden med henne haft köttslig beblandelse, samt att han icke med henne sammanafat något barn; tilläggande Sdn, att han förenade sig i Kdns anhållan om äktenskapsskillnad samt att han; på sätt Kdn yrkat, afstode från sin andel i boet.

Käranden anhöll härefter om uppskof med målet för att förebringa bevisning derom att Sdn äfven här i staden med ofvannämnda qvinna haft olofligt umgänge; och uppsköt RRn

[Rådhusrätten], med bifall härtill, målets vidare handläggning till Torsdagen den 23 innevarande månad, klockan tio f. m., då parterna skulle åter härstädes sig infinna, Kdn beredd att förebringa den bevisning, hvaraf hon ville sig i målet begagna. [svårtytt]

In fidem
C Holmqvist

1880 den 23 September.

Närvarande: som förut.

S.D. Vid återföretagande, sedan klockan slagit tolf på dagen, af det från den 16 innevarande månad till denna dag uppskjutna målet emellan Arbetskarlen Lars Larssons hustru Anna Larsson, född Andersson, Kdn, samt hennes bemälde man, Sdn, ang. äktenskapskillnad tillstädes kom vid upprop Kdn, hvar emot Svdn ej lät sig afhöra. Sedan det vid föregående rättegångstillfälle i målet förda protokoll blifvit uppläst och af Kdn lemnadt utan anmärkning, anhöll Kdn att få såsom vittnen i målet hörda vid Rätten tillstädesvarande muraren Carl August Carlssons enka Margareta Carlsson, född Jonsson, Tvätterskan Charlotta Carlsson och Fabrikarbetaren August Fredrik Lagergrens hustru Maria Lagergren, född Svensson; och fann, enär jäf emot vittnena ej kunde utrönas, RRn skäligen det begärda förhöret tillåta, dock med Svdn öppen lemnad före rätterns afgörande rätt att sina jäf och påminnelser emot vittnena och deras utsago förete; hvarefter vittnena, fingo aflägga vittneseden, om hvars medförande förbindelse de erinrades, derefter de hvar för sig hördes och berättade:

1:a) Enkan Margareta Carlsson: att Svdn, som vittnet väl kände, varit inneboende hos vittnet, i vittnets bostad 2 tr. upp i huset N:o 45 vid Södra Tullportsgatan; att Svdn, som för ungefär 6 eller 7 veckor sedan till vittnet inflyttat och derstädes till för 8 dagar sedan qvarbott, medfört en qvinna och ett minderårigt barn; att bemälde qvinna och Svdn, med undantag af några nätter, då Svdn varit borta, hvarje natt legat afklädda under samma täcke i samma säng, utan att vittnet dock iakttagit om de med hvarandra bedrifvit otukt; tilläggande vittnet på frågor, att qvinnan för vittnet uppgifvit sig vara gift med Sdn samt att såväl qvinnan som barnet kallat Sdn "pappa".

2:o) Tvätterskan Charlotta Carlsson: att Sdn, efter hvad vittnet trodde sig minnas, för ungefär en månad sedan inflyttat till vittnet i dess bostad i huset N:o 21 B vid Pilgatan å Södermalm, hvarest Sdn jemte en qvinna och ett minderårigt barn qvarbott under 14 dagar; att bemälda qvinna och Sdn om nätterna plägat ligga i samma säng; samt att vittnet hvarken hört qvinnan säga sig vara Sdns hustru eller visste om Sdn med qvinnan haft olofligt umgänge. Upprepadt och vidkänt.

3:o) Hustru Maria Lagergren: att Sdn jemte ofvannämnda qvinna och barn från vittnet Charlotta Carlsson för 2 ½ månad sedan flyttat till vittnet, som likaledes der bodde i huset N:o 21 B vid Pilgatan; att nyssnämnda personer hos vittnet innebott under en tid af 11 eller 12 dagar, derunder Sdn och bemälda qvinna plägat hvarje natt ligga afklädda i samma säng; samt att vittnet ej förmärkt att de med hvarandra haft köttsligt umgänge. Upprepadt och vidkänt.

Sedan Kdn härefter öfverlemnadt målet till R:ns [Rättens] pröfning fick hon afträda medan R:n öfverlade till sägande för henne åter inkallad afkunnade

Beslut.

I anseende till Sdns uteblifvande aktar RR:n nödigt uppskjuta målets vidare handläggning till torsdagen den 7 nästkommande Oktober, kl. 10 f.m., då parterne skola sig här för R:n inställa, Svdn beredd att anföra och styrka hvad han vidare kan akta nödigt vid äfventyr att underlåtenhet härutinnan icke utgör hinder för R.Rn. att på för handen varande skäl målet till afgörande företaga.

Afträdt.

In fidem

C Holmqvist

1880 den 7 oktober

Närvarande som förut.

S.D. Jemlikt Rådstufvu Rättens vid rättegångstillfället den 23 nästlidna September meddelade beslut företogs åter till handläggning till denna dag uppskjutna målet emellan Arbetskarlen Lars Larssons hustru Anna Larsson, född Andersson, Kdn, samt hennes bemälde man, Sdn, ang. äktenskapsskilnad, och tillstades kom dervid Kdn, hvar emot Sdn ej lät sig afhöra. Käranden anhöll att ytterligare få såsom vittnen i målet hörda R:n tillstades varande Bokbindargesällen Carl Petter Petterssons hustru Amalia Christina Pettersson, född Carlsson; Skrifvaren Jakob Edvard Fricks hustru Sofia Christina Frick, född Lundgren; Bokhållaren vid statens jernvägar Andreas Ulricks enka Anna Christina Ulrick, född Ahlborg, samt f. Tjenstepigan Ogifta Ulrika Holm; och fann, enär jäf mot vittnena ej kunde utrönas, RRn skäligt att det begärda förhöret tillåta, dock med Sdn öppen lemnad rätt att före målets afgörande sina jäf och påminnelser emot vittnena och deras utsago företa; hvarefter vittnena fingo aflägga vittneseden, och hvars medförande förbindelse de erinrades, derefter de hvar för sig hördes och berättade:

1:o) Hustru Pettersson: att vittnet och hennes man sedan den 1 April innevarande år bodde i huset N:o 45 vid Södra Tullportsgatan; att den af vittnet bebodda lägenheten endast vore genom en vägg skild från den lägenhet i samma hus, som förhyrdes af en enka vid namn Carlsson, och dit Sdn för ungefär 2 månader sedan inflyttat samt under en tid af 6 veckor qvarbott; att Sdn dit medfört en qvinna och en gosse, hvilken senare varit ungefär 14 månader gammal; att vittnet under denna tid 3 gånger sett Sdn och nämnda qvinna ligga tillsammans i samma säng och under samma täcke första gången kl ½ 9 en afton, andra gången kl. omkring 1 en natt, då vittnet för att låna en portnyckel infunnit sig i Sdns bostad, och tredje gången tidigt en morgon; att såväl Sdn som qvinnan sagt sig vara gifta med hvarandra och att den ofvannämnda gossen vore deras gemensamma barn; samt att vittnet ej sett dem med hvarandra pläga köttsligt umgänge. Upprepadt och vidkändt.

2:o) Hustru Frick: att vittnet, som till utseendet väl kände Sdn, för ungefär 1 månad sedan uppsökt Kdn vid Räntrmästaretrappan vid Skeppsbron här i staden, att vid samma tillfälle Sdn derstades infunnit sig och bedt Kdn om penningar; samt att Sdn då medgifvit att han med en annan qvinna än Kdn saman aflat ett barn.

Upprepadt och vidkändt.

3:o) Enkan Ulrick: att då vittnet för ungefär en månad sedan infunnit sig hos Kdn vid det vid Räntrmästaretrappan befintliga vattenförsäljningsståndet, Svdn, som likaledes kommit dit, erkänt att han med en annan qvinna än Kdn hade ett barn.

Upprepadt och vidkändt.

4:o) Ogifta Holm: att då vittnet i medlet af nästlidna Augusti månad inflyttat till en enka vid namn Carlsson, som förhyrde ett rum med kök i huset N:o 45 vid Tullportsgatan å Södermalm, Sdn jemte en qvinna och en gosse om 14 eller 15 månader varit derstädes inneboende; att bemälda qvinna, hvilken Sdn kallat sin hustru, uppgifvit sig vara gift med Sdn; att såväl Sdn som qvinnan sagt att den ofvannämnda gossen vore deras gemensamma barn, samt att vittnet ej förmärkt, om Sdn och qvinnan, hvilka nattetid plägade ligga tillsammans, med hvarandra haft olofligt umgänge.
Upprepadt och vidkändt.

Kdn, som öfverlemnadt målet till pröfning, yrkade att af Sdn utbekomma ersättning för hvad Kdn utgifvit [svårtytt] till i målet hörda vittnen än äfven för stämmings uttagande och delgifning jemte lösen af Rns protokoll i målet; och fick Kdn häruppå afträda medan Rn öfverlade till följande, för henne åter inkallad, afsagda

Beslut:

För att lemna Sn tillfälle att sig yttra öfver hvad denna dag i hans frånvaro förerkommit i målet, aktar RRn nödigt uppskjuta detsammas vidare handläggning till Torsdagen den 21 innevarande oktober, kl. 10 f.m., då parterna skola sig här för Rn inställa, Sdn beredd att anföra och styrka hvad han vidare kan akta nödigt, vid underlåtenhet härutinnan icke utgör hinder för RRn att på för handen varande skäl målet till afgörande företaga. Afträdt.

In fidem
C Holmqvist

1880 den 21 Oktober.

Närvarande: v. ordf. hr Rådm och Rid Arwidsson
Stadsnotarien Petersson
v. Notarien Malmberg

S.D. Företogs åter till handläggning det från den 7 innevarande månad till denna dag uppskjutna målet emellan Arbetskarlen Lars Larssons hustru, Anna Larsson född Andersson, Kdn, och hennes bemälda man, Sdn, och instälde sig dervid, i närvaro af Allm. Åkl. Stadsfiskalen W. Gilljam, Kdn, hvar emot Sdn ej lät sig afhöra.

Käranden uppgaf på fråga att hon, som ej sedan rättegångstillfället den 16 nästlidna September, då Sdn varit vid Rn tillstädes, sett Sdn, icke hade sig bekant, hvarest denne för närvarande uppehölle sig.

Allm. Åkl. Förklarade att han, som af handlingarne i målet tagit kännedom, ansåg sig böra å tienstens vägnar deruti föra talan, samt yrkade ansvar för horsbrott ej mindre å mannen Larsson än äfven å den ogifta qvinna, med hvilken denne, enligt handlingarnes föranledande, skulle hafva föröfvat nämnda brott och hvars namn mannen Larsson uppgifvit vara Johanna Andersdotter; i följd hvaraf Allmänna Åkl. Anhöll om 8 dagars uppskof med målet; samt att mannen Larsson och bemälda Andersdotter måtte genom Rns försorg inkallas för att öfver ansvarsyrkandet höras.

Med bifall till Allm. Åkl.s anhållan uppsköt RRn målets vidare handläggning till Torsdagen den 28 innevarande månad, kl. 10 f.m.; då hustru Larsson åter borde komma tillstädes; Och

villo RRn utsända kallelse å ej mindre mannen Larsson än äfven ofvanbemälda Andersdotter att vid laga påföljd härstädes å sagda tid sig inställa för att öfver det af Allm. Åkl. Väcka ansvarsyrkande höras. Afsades Afträde.

In fidem
C. Holmqvist

1880 den 28 oktober

Närvarande: v. Ordf. Hr Rådma. Och Ridd Arwidsson
Stadsnotarien Peterson
v. Notarien Sommarin

S.D. Vid återföretagande af det från den 21 innevarande månad till denna dag uppskjutna målet emellan dels arbetskarlen Lars Larssons hustru Anna Larsson, född Andersson, Kdn, och hennes bemälda man, Sdn, ang. äktenskapskillnad, dels Allm. Åkl. Stadsfiskalen W. Gilliam, å tjenstens vägnar, Kdn samt mannen Larsson och Ogifta Johanna Andersdotter, Svdn, ang. ansvar för horsbrott, tillstädeskom, i närvaro af Stadsfiskalen Gilljam, hustru Larsson, hvaremot mannen Larsson och bemälda Andersdotter ej läto sig afhöra; och intygade Stämmingsmännen Johan Fredrik Hagberg och Per Johan [svårläst namn] att mannen Larsson och Andersdotter blifvit med kallelse sökta ej mindre i deras uppgifna bostad i huset N:o 45 vid Södra Tullportsgatan än äfven å flera andra ställen, utan att hafva kunnat anträffas.

Allm. Åkl. Förklarade att han, vid det förhållande att mannen Larsson och Andersdotter ej kunnat med kallelse anträffas, icke för närvarande fullföljde det mot dem väkta ansvarsyrkande, men förbehöllo sig rätt att när de kunde anträffas få mot dem för det angifna horsbrottet föra talan; Och fingo vederbörande häruppå afträda, medan Rn öfverlade till följande

Utslag:

Som Arbetskarlen Lars Larsson, hvilken är i äktenskap förenad med Anna Larsson, född Andersson, med hvilken han, efter hvad upplyst är, icke under flera år sammanbott, mot sitt nekande, genom de i målet afhörde vittnens berättelser och hvad uti målet i öfrigt förekommit, måste anses lagligen förvunnen att hafva, efter det han under innevarande års sommar anländt hit till staden, vid åtskilliga tillfällen härstädes föröfvat hor med en ogift qvinsperson; Alltså och då hustru Larsson åtalat brottet inom ett halft år efter derom erhållen kunskap och icke haft sänglag med mannen, sedan det blifvit henne kunnigt, pröfvar RRn, jemlikt 13 Kap. 1 § G. B., skäligen döma till skilnad i äktenskapet mellan makarne Larsson, af hvilka mannen förklaras hafva förverkat hälften af sin giftorätt i boet; och ega makarne att, sedan detta utslag vunnit laga kraft, med företeende af detsamma anmäla sig hos vederbörande konsistorium för skiljobrefs erhållande; Skolande vid denna utgång af målet Lars Larsson ersätta hustrun Larsson ej mindre för hennes stämmingskostnad med 2 kronor 50 öre, än äfven för hvad hon visar sig hafva utgifvit i lösen för Rns protokoll i målet.

För vederbörande, åter inkallade, afkunnades förestående Utslag, hvarjemte meddelades följande underrättelse: ”Den som ===== Fredagen den 12 nästkommande november ==” Afträdde.

InfidemC Holmqvist